

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Силабус
нормативного освітнього компонента
Історія держави і права України

підготовки бакалавра
спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
освітньо-професійної програми Правоохоронна діяльність

Силабус нормативного освітнього компонента «Історія держави і права України» підготовки бакалаврів, галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, за освітньо-професійною програмою Правоохоронна діяльність.

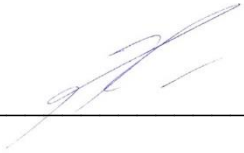
Розробник: Гламазда П. В., доцент кафедри теорії та історії держави і права Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (к.ю.н., доц. Гусак А.П.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри (д.ю.н., проф. Яцишин М.М.)

I. Опис освітнього компонента

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань: 26 Цивільна безпека, спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність освітньо-професійна програма: Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання __1__
		Семестр _1_-ий__
ІНДЗ: +		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 26 год.
		Самостійна робота _28_ год.
		Консультації _8_ год.
	Форма контролю: залік – 1-ий семестр	
Мова навчання: українська		

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань: 26 Цивільна безпека, спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма: Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання __1__
		Семестр _1_-ий__
ІНДЗ: +		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота _68_ год.
		Консультації _10_ год.
	Форма контролю: залік – 1-ий семестр	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Гламазда Петро Володимирович

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: glamazda.petro@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Історія держави і права України є однією із фундаментальних освітніх компонентів в системі підготовки здобувачів освіти у вищій школі та становить невід'ємну частину і необхідний елемент вищої освіти.

Освітній компонент «Історія держави і права України» покликаний допомогти майбутньому фахівцю у галузі цивільна безпека засвоїти категоріально-понятійний апарат історико-правової науки, знати основні віхи розвитку державотворчого процесу в Україні, краще підготуватися до активної участі у суспільно-політичному житті країни. Вивчення даного освітнього компонента безпосередньо вплине на формування наукового світогляду і загальної культури, дасть можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України.

2. Пререквізити

Вивчення предмету освітнього компонента «Історія держави і права України» передбачає наявність у здобувачів освіти базових знань з історії України, оскільки ОК «Історія держави і права України» тісно пов'язаний з історією розвитку господарства, культури, науки та інших областей людської діяльності, а також з історією сусідніх держав та народів.

Постреквізити

Вивчення освітнього компонента «Історія держави і права України» перебуває у структурно-логічному зв'язку з вивченням таких освітніх компонентів, як «Національно-патріотичне виховання», «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – формування у здобувачів освіти цілісних уявлень про виникнення державно-правових явищ у народів, що населяли територію, яка зараз є державною територією України та становлення державності Українського народу з тим, щоб використати одержані знання для глибокого осмислення історичних процесів розвитку держави і права, становлення національної правосвідомості народу та використання історичного досвіду у розбудові незалежної, суверенної, демократичної, соціальної та правової Української держави; опанування інструментарієм науки історії держави і права України, вивчення загальних закономірностей виникнення і розвитку держави і права України, починаючи з давніх часів і завершуючи сучасним періодом розбудови держави та формування її правової системи.

Завдання освітнього компонента – надати можливість майбутнім правоохоронцям оволодіти спеціальними методами дослідження проблем розвитку держави і права до яких належать історико-правовий та метод правового аналізу та порівняння; показати зародження та розвиток державно-правових інститутів у різних народів, що проживали на території України у різні часи; загальні закономірності виникнення та реалізації різних вчень про державу і право на території України; перешкоди і проблеми, які виникали на шляху будівництва української державності та становлення національної системи права; навчити здобувачів освіти використовувати історичний досвід української держави і права у практичній діяльності; аналізувати правові акти та інші документи, а також самостійно робити правильні прогнози розвитку суспільного і державного життя України на основі історико-правових знань.

Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення освітнього компонента здобувач освіти зможе реалізовувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК 3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

ПРН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

ПРН 8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

ПРН 11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

5. Структура освітнього компонента

5.1 Денна (очна) форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Державно-правовий розвиток на українських землях (середина I тисячоліття нашої ери – початок XX ст.)						ДС, ДБ, Т, ТР, РЗ/К, Р 21
Тема 1. Предмет, періодизація, історіографія курсу «Історія держави і права України»	3	2		1		
Тема 2. Стародавні держави і право на території Північного Причорномор'я і Приазов'я	3		2	1		
Тема 3. Ранньофеодальна держава Київська Русь	7	2	2	2	1	
Тема 4. Право Київської Русі	7	2	2	2	1	
Тема 5. Галицько-Волинська держава та її право	3		2	1		
Тема 6. Литовсько-Руська держава	3	2		1		

та її право						
Тема 7. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої	4		2	2		
Тема 8. Запорозька Січ: військово-адміністративний устрій та право	7	2	2	2	1	
Тема 9. Держава і право Гетьманщини	3	2		1		
Тема 10. Суспільно-політичний устрій і право на українських землях у складі імперій	6	2	2	1	1	
Контрольна робота 1						25
Разом за модулем 1	46	14	14	14	4	46
Змістовий модуль 2. Державно-правовий розвиток на українських землях (початок XX ст. – початок XXI ст.)						
Тема 1. Державний лад і право Української Народної Республіки	5	2	1	1	1	ДС, ДБ, Т, ТР, РЗ/К, Р 18
Тема 2. Держава і право за гетьманату П. Скоропадського	4	2	1	1		
Тема 3. УНР часів Директорії та її право	2		1	1		
Тема 4. Західноукраїнська Народна Республіка та її право	5	2	1	1	1	
Тема 5. Утворення радянської держави і права в Україні. Радянська державність і право в Україні у 20-30-х роках XX ст.	5	2	2	1		
Тема 6. Держава і право України у роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)	6	2	2	2		
Тема 7. Державно-правове будівництво в УРСР у повоєнні роки та у період десталінізації (1945 – перша половина 1960 рр.)	5		2	2	1	
Тема 8. Держава і право України в період «застою» (середина 1960-х – середина 1980-х років)	2			2		
Тема 9. Державно-правовий розвиток України в період перебудови (1985-1991 рр.)	4	2	1	1		
Тема 10. Держава і право України на сучасному етапі (1991 по наш час рр.)	6	2	1	2	1	
Контрольна робота 2						25
Разом за модулем 2	44	14	12	14	4	43
ІНДЗ						11
Всього годин/ Балів	90	28	26	28	8	100

5.2 Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Державно-правовий розвиток на українських землях (середина I тисячоліття нашої ери – початок XX ст.)						
Тема 1. Предмет, періодизація, історіографія курсу «Історія держави і права України»	3			3		ДС, ДБ, Т, ТР, РЗ/К, Р 26
Тема 2. Стародавні держави і право на території Північного Причорномор'я і Приазов'я	3			3		
Тема 3. Ранньофеодальна держава Київська Русь	6	1		4	1	
Тема 4. Право Київської Русі	6	1		4	1	
Тема 5. Галицько-Волинська держава та її право	3			3		
Тема 6. Литовсько-Руська держава та її право	6		2	3	1	
Тема 7. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої	3			3		
Тема 8. Запорозька Січ: військово-адміністративний устрій та право	5	1		3	1	
Тема 9. Держава і право Гетьманщини	5	1		4		
Тема 10. Суспільно-політичний устрій і право на українських землях у складі імперій	7		2	4	1	
Контрольна робота 1						25
Разом за модулем 1	47	4	4	34	5	51
Змістовий модуль 2. Державно-правовий розвиток на українських землях (початок XX ст. – початок XXI ст.)						
Тема 11. Державний лад і право Української Народної Республіки	5	1		4		ДС, ДБ, Т, ТР, РЗ/К, Р 13
Тема 12. Держава і право за гетьманату П. Скоропадського	5			4	1	
Тема 13. УНР часів Директорії та її право	4			3	1	
Тема 14. Західноукраїнська Народна Республіка та її право	5	1		4		
Тема 15. Утворення радянської держави і права в Україні. Радянська державність і право в Україні у 20-30-х роках XX ст.	4			3	1	
Тема 16. Держава і право України у роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)	6		2	3	1	
Тема 17. Державно-правове будівництво в УРСР у повоєнні	3			3		

роки та у період деєталінізації (1945 – перша половина 1960 рр.)						
Тема 18. Держава і право України в період «застою» (середина 1960- х – середина 1980-х років)	3			3		
Тема 19. Державно-правовий розвиток України в період перебудови (1985-1991 рр.)	3			3		
Тема 20. Держава і право України на сучасному етапі (1991 по наш час рр.)	5			4	1	
Контрольна робота 2						25
Разом за модулем 2	43	2	2	34	5	38
ІНДЗ						11
Всього годин/ Балів	90	6	6	68	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

4. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувачів освіти із ОК «Історія держави і права України» є опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти

1. Науковий погляд на розвиток історіографії української держави і права припадає на Закінчіть речення. Які праці даного періоду вам відомі і хто їх автори?
2. Зробіть порівняльний аналіз правового становища панівних верств суспільства. Поясніть, який характер мали відносини між феодалами. Спираючись на знання з історії держави і права зарубіжних країн, з’ясуйте, які існували відмінності у правовому становищі феодалів на Русі та в Західній Європі, та поясніть, чим вони обумовлювалися.
3. Складіть схему організації влади й управління Давньоруської держави.
4. Поясніть, кому належало право суду, на яких засадах була побудована судова влада на Русі. З’ясуйте, які існували суди в Київській державі, охарактеризуйте їх структуру, склад та юрисдикцію.
5. Розкрийте відмінності у шлюбно-сімейному праві до і після прийняття християнства на Русі.
6. Поясніть, чому Руська правда та інші джерела давньоруського права не відрізняли кримінальне правопорушення від цивільно-правового. Розкрийте процес еволюції від приватно-правового до публічно-правового розуміння злочину.
7. Охарактеризуйте види злочинів за давньоруським правом. На основі аналізу статей Руської правди, Церковних Статутів Володимира і Ярослава наведіть докази розвитку давньоруського кримінального права як права привілею. Віднайдіть у тексті Руської правди зародки таких кримінально-правових інститутів, як умисел та необережність.
8. Охарактеризуйте мету та види покарань на Русі.
9. Як відомо, найдавнішим інститутом охорони правопорядку і карою була кровна помста. Спираючись на норми Руської правди, проаналізуйте процес її обмеження та скасування державою. Поясніть причини поширення грошових видів покарань на Русі.

10. Назвіть і охарактеризуйте основні етапи судового процесу: залич, звід, гоніння сліду. З'ясуйте, які процесуальні дії могли застосовуватися лише за кримінальними справами та в чому вони полягали.

11. Спираючись на статті Руської правди, назвіть основні види доказів, які використовувались в судовому процесі та розкрийте порядок їх застосування. Виокремте ті з них, які, на вашу думку, є характерними для ранньофеодального періоду державності, та порівняйте їх з аналогічними в інших державно-правових системах цього часу.

12. Дайте характеристику судової системи Галицько-Волинського князівства.

13. Поясніть причини та визначте особливості запровадження магдебурзького права в західноукраїнських містах.

14. Розкрийте характерні риси кримінального права Галицько-Волинського князівства.

15. Складіть схему суспільно-політичного устрою Південно-Західної Русі.

16. Складіть схему судово-адміністративного устрою Києво-Руської держави.

17. Випишіть у зошит структуру і вкажіть головні питання кожної з трьох редакцій “Руської Правди”.

18. Складіть схему суспільно-політичного устрою доби Литовсько-Руської держави.

19. Литовські статuti: порівняльний аналіз.

20. У XVI столітті ми жили в правовій державі?

21. Складіть схему судоустрою в Литовсько-Руській державі до і після судової реформи середини XVI ст. Додайте до цього характеристику судових органів.

22. Охарактеризуйте розвиток цивільного права Литовсько-Руської доби. Які зміни відбулися в інститутах виконання зобов'язань, спадку, сервітуту та ін.?

23. Сформулюйте основні риси феодального кримінального права Великого князівства Литовського.

24. Випишіть структуру Литовських Статутів.

25. Складіть схему військово-адміністративного та судового устрою Запорозької Січі.

26. Розкрийте соціальні джерела та засади формування Запорозької Січі. Зробіть власний висновок, що сприяло розвитку Січі як антиурядової опозиції, робило її центром соціального незадоволення в українському суспільстві.

27. Розкрийте джерела та риси права Запорозької Січі. З'ясуйте, яке джерело права мало на Січі універсальний характер та які відносини воно регламентувало.

28. Визначте мету та систему покарань, що діяла на Січі, та охарактеризуйте основні види покарань. Поясніть, що спричинило суворість системи покарання та охарактеризуйте систему покарань, яка існувала на Січі.

29. Складіть схему адміністративно-політичного устрою держави Богдана Хмельницького.

30. Складіть схему судоустрою Козацько-гетьманської держави: систему “козацьких судів” і за судовою реформою К.Розумовського.

31. Проаналізуйте, в чому полягала своєрідність бази джерел правової системи Гетьманщини. З'ясуйте, чому і які з попередніх правових джерел було скасовано, а які з них частково продовжували діяти.

32. Знайдіть, выпишіть основні пам'ятники права України XVIII ст., вкажіть їх структуру та зміст.

33. Складіть схему органів державної адміністрації і крайового самоврядування в Галичині.

34. Складіть схему судоустрою в Україні першої половини XIX ст. у регіональному розрізі.

35. Складіть схему органів селянського управління і суду за реформою 1861 року.

36. Складіть порівняльну таблицю буржуазних і феодальних рис Судової реформи 1864 року.

37. Складіть схему суспільного ладу на українських землях у складі Російської імперії. З'ясуйте, якими факторами зумовлювалися зміни у суспільному устрої на українських землях та розкрийте сутність цих змін. Прочитайте текст циркуляра міністра внутрішніх справ Валуєва від 18 липня 1863 р. про заборону української мови (додається). До яких заходів вдавався царат у боротьбі з українським суспільством?

38. Складіть порівняльну схему органів управління, що діяли на українських землях до реформ та в пореформений період. З'ясуйте, які зміни в систему управління внесли реформи 60-70-х років XIX ст.

39. Розкрийте зміст кодифікації права першої половини XIX ст. Охарактеризуйте джерела права, що діяли на українських землях у складі Російської імперії.

40. Охарактеризуйте еволюцію кримінально-правового інституту покарання. Розкрийте, в чому проявляється процес гуманізації покарання та які феодальні риси зберігалися в інституті покарання. З'ясуйте, які встановлювалися види покарань кримінальних і виправних. Проаналізуйте причини та наслідки посилення кримінальної репресії царизму на початку XX ст.

41. Складіть схему судової системи на українських землях у складі Австро-Угорської імперії. Поясніть порядок створення та призначення судів присяжних при окружних судах. Які існували спеціалізовані суди? Розкрийте призначення та функції прокуратури й адвокатури на українських землях у складі Австро-Угорщини.

42. Охарактеризуйте джерела права на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.

43. Розкрийте риси кримінального права й кримінально-процесуального права на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.

44. З'ясуйте ставлення Директорії до попереднього та “паралельного” (радянського) законодавства. зокрема поясніть, чому, на вашу думку, Директорія не поновила дію низки законів Першої УНР, у тому числі й Конституції УНР.

45. Проаналізуйте текст Закону України “Про виділ Української Ради” від 4 січня 1919р. (додається) та охарактеризуйте склад, призначення та компетенцію Виділу УНРади. Назвіть також склад та повноваження Президії УНРади.

46. З'ясуйте способи формування та комплектування правоохоронних органів ЗУНР. Охарактеризуйте функції “народної міліції” та корпусу української державної жандармерії. Назвіть і дайте характеристику функціям адвокатури, прокуратури й нотаріату.

47. Випишіть структуру, зміст та основні положення Конституції УНР.

48. Складіть порівняльну схему судової системи за положеннями про судоустрій УСРР: а) 1922 р.; б) 1925 р.; в) 1929 р. та Законом про судоустрій СРСР, союзних і автономних республік 1938 р. Наведіть аргументи щодо значного посилення процесів централізації судової системи в 30-ті роки.

49. Складіть порівняльну таблицю заходів урядів Польщі, Румунії та Чехословаччини щодо українського населення за сферами: економічною, політичною, культурною.

50. Складіть схему організаційної структури ОУН-УПА.

51. Складіть схему (порівняльну) органів державної влади і управління в радянській Україні до утворення СРСР, після його утворення і в період т.зв. репресивно-тоталітарного режиму, на кінець 1930-х рр.

52. Випишіть основні акти в процесі радянзації західних українських земель, вкажіть дату їх прийняття та основний зміст.

53. Використовуючи підручник і хрестоматії, выпишіть у зошит ті нормативно-правові акти, що спрямовані на розгортання репресій. Зазначте дату їх прийняття та основний зміст.

54. Випишіть у зошит основні політико-адміністративні реформи в Україні у 50-60-х рр., подайте їх основний зміст.

55. З'ясуйте, яких змін зазнала система органів влади й управління із прийняттям у 1977 р. та 1978 р. нових Конституцій СРСР та УРСР. Поясніть, який статус за цими Конституціями отримала КПРС та які державницькі функції закріплювалися за нею. Розкрийте негативні наслідки впливу авторитарної командно-адміністративної системи управління на суспільно-політичні процеси.

56. Розкрийте зміст та назвіть наслідки другої кодифікації радянського права в Україні.

57. Охарактеризуйте розвиток сімейного законодавства, що спрямовувалося на зміцнення сім'ї, захист інтересів матері й дитини, охорону здоров'я молодого покоління. Розкрийте основний зміст та структуру Кодексу про сім'ю і шлюб УРСР 1969 р.

58. Проаналізуйте мету та види покарань. Поясніть, які наслідки мало домінування серед видів покарання покарань, пов'язаних із позбавленням волі. Охарактеризуйте процес розвитку виправно-трудового законодавства. розкрийте зміст, структуру та визначення Виправно-трудового кодексу 1970 р.

59. Розкрийте основний зміст прийнятого 3 серпня 1990 р. Закону "Про економічну самостійність УРСР", який став логічним продовженням юридичного оформлення на основі Декларації про державний суверенітет України економічної незалежності республіки. При цьому особливу увагу зверніть на проголошення повної господарської самостійності і свободи підприємництва всіх юридичних і фізичних осіб у рамках законів України, введення національної грошової одиниці. З'ясуйте, який інший закон, також спрямований на втілення Декларації, закріплював виключне право українського народу самостійно і незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території Української РСР.

60. З'ясуйте, як демократизація суспільного життя вплинула на розвиток процесуального законодавства, зокрема щодо оскарження в суді неправомірних дій службових осіб, які обмежували права громадян.

61. Дайте юридичну характеристику Біловезькій угоді.

62. Розкрийте причини "помаранчевої революції", її зміст та значення для державно-правового розвитку України.

63. Охарактеризуйте процес становлення українського парламентаризму.

64. Розкрийте процес визначення головних державних символів України.

65. Поясніть, які фактори спричинили інтенсивний розвиток кримінального права та якими шляхами відбувалося реформування кримінального законодавства. розкрийте зміни і доповнення до Кримінального кодексу 1960 р., що вносились у перші роки незалежності України. Охарактеризуйте структуру, завдання та основний зміст нового Кримінального кодексу України, який набув чинності з 1 вересня 2001р.

66. Охарактеризуйте процес становлення держави і права України після прийняття Акту проголошення незалежності; процес створення нового держдепартаменту; конституційний процес; процес створення законодавчої системи.

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Теми подаються на самостійний вибір здобувачів освіти. Кожна тема може бути обрана одним здобувачем освіти, що зазначається у списку.

Перелік тем індивідуальних завдань.

1. Проблеми періодизації курсу "Історія держави і права України".
2. Визначні історики українського права.
3. Михайло Слабченко та його внесок в історико-юридичну науку.
4. Державний лад античних полісів Північного Причорномор'я.
5. Правотворчий процес грецьких міст-держав Північного Причорномор'я.
6. Традиції римського права в античних полісах Північного Причорномор'я.
7. Державні надбання кіммерійців.
8. Досвід державного будівництва сарматів.

9. Державні традиції таврів.
10. Гелоно-будини як історичний феномен.
11. Протодержави епохи Великого переселення народів.
12. Галицько-Волинська держава — правонаступниця Київської Русі.
13. Особливості суспільного ладу Галицько-Волинського князівства.
14. Центральні органи влади і органи місцевого самоврядування Галицько-Волинської держави.
15. Суди та система права у Галицько-Волинській державі.
16. Міжнародне право часів Київської Русі.
17. “Руська правда” як пам'ятка і джерело права.
18. Характеристика розшуку в Київській Русі.
19. Церковні статuti як джерело права.
20. Політичний розпад Київської держави.
21. Державницька діяльність Ярослава Осмомисла.
22. Державницька діяльність Данила Галицького.
23. Державно-правовий статус українських земель у складі Золотої Орди.
24. Литовські статuti як джерело і пам'ятка права.
25. Судівництво Польського королівства.
26. “Устава на волоки” – кодекс земельного права XVI ст.
27. Кревська унія та її наслідки.
28. Правове та соціальне становище військовослужилих людей у Речі Посполитій.
29. Влада Великого князя Литовського.
30. Судебник Казимира Ягайловича.
31. Магдебурзьке право та його особливості в Україні.
32. Запорозька Січ — козацька республіка.
33. Клейноди Запорозької Січі.
34. Запорозька Січ в історії українського державотворення.
35. Політико-правові інститути Запорозької Січі.
36. Історичне значення і політико-правова оцінка українсько-російського договору 1654р.
37. Зборівський та Білоцерківський договори Б. Хмельницького з Польщею.
38. Адміністративно-територіальний устрій держави Б.Хмельницького.
39. Міжнародні стосунки періоду Національно-визвольної війни.
40. Національно-визвольна війна 1648—1654 рр. та історичні передумови входження України до складу Російської держави.
41. Юридична природа і зміст рішень Земського собору від 1 жовтня 1653 р. і Переяславської ради від 8 січня 1654 р.
42. Правове становище України у складі Росії згідно з Березневими статтями 1654 р. і царськими жалуваними грамотами від 27 березня і 12 квітня 1654р.
43. Зміни правового становища України і правове оформлення особливого статусу України у складі Російської держави (XVII ст. - друга половина XVIII ст.).
44. Юридична платформа руху за незалежну, соборну Україну. Гадяцький трактат І. Виговського і Конституція П. Орлика 1710 р.
45. Правове закріплення колонізаторської політики Російської імперії у XVIII ст.
46. Поступове обмеження та ліквідація царизмом автономного устрою України.
47. Правовий статус Запорозької (Нової) Січі. Причини її ліквідації і створення Задунайської Січі.
48. Організація сільського самоврядування в Україні у середині XIX ст.
49. Суд присяжних в Росії у контексті світового досвіду.
50. Формування і розвиток адвокатури у Росії XIX ст.
51. Поліцейська і жандармська реформи у Росії (друга половина XIX ст.).
52. Університетська і шкільна реформи середини XIX ст. і їхні особливості в Україні.
53. Столипінська аграрна реформа в Україні.

54. Надзвичайна юстиція та її роль у придушенні революції, 1905—1907 рр.
55. Еволюція російського самодержавства у період між I і IV Державними думами.
56. Каральний апарат російського самодержавства на початку XX ст.
57. Суспільно-політичні рухи і партії в Україні у 1900-1917 рр.
58. Департамент поліції і охоронні відділення.
59. Революція 1848 р. в Західній Україні.
60. Державні аспекти в програмах народовців, москвофілів, радикалів.
61. Створення політичних партій галицькими українцями.
62. Вплив революції 1905-1907 рр. на західноукраїнські землі.
63. Українське представництво західноукраїнських земель у Відні.
64. Формування військових організацій на західноукраїнських землях.
65. Державний устрій і право першої УНР (Центральна Рада).
66. Роль особи у процесі відродження української державності.
67. Боротьба за владу в Україні у мемуарах та спогадах сучасників.
68. Державно-правові інститути Тимчасового уряду в Україні.
69. Політика Тимчасового уряду в Україні та її юридичне оформлення.
70. Акти конституційного характеру Центральної Ради.
71. Національно-персональна автономія та її юридичне оформлення в УНР.
72. Державно-правові аспекти універсалів Центральної Ради.
73. Конституція УНР 1918 р.
74. Державотворчі пошуки 1918-1920 рр.
75. Політико-правові погляди П. Скоропадського.
76. Конституційні проекти Директорії УНР.
77. Варшавський договір С. Петлюри з Ю.Пілсудським і його політико-правові наслідки.
78. Ризький договір 1921 р.
79. Організація державної варті Української Держави.
80. Державно-правові інститути у період правління Директорії УНР.
81. Державний лад і право ЗУНР.
82. Окупація західноукраїнських земель Польщею.
83. Державний центр Української Народної Республіки в екзилі і його політико-правова платформа. Органи державної влади ЗУНР в еміграції.
84. Причини поразки національно-визвольної боротьби українського народу за свою незалежність.
85. Всеукраїнський з'їзд рад, зміст і юридична сила його рішень.
86. Радянський державний апарат в Україні в 1917-1920 рр.
87. Радянські судові і правоохоронні органи, створення органів ЧК в Україні.
88. Характеристика основних джерел права радянської України у 1917-1920 рр.
89. Особливості державного устрою і права Донецько-криворізької радянської республіки.
90. Особливості державного устрою і права Галицької соціалістичної радянської республіки.
91. Особливості державного устрою і права Одеської радянської республіки, Кримської радянської республіки та інших аналогічних державних утворень радянського типу на території України.
92. Роль України у створенні Союзу РСР та її статус у новоствореній державі.
93. Український проект Союзного договору (травень 1922 р.).
94. Україна у геополітичних планах агресорів.
95. Надзвичайне радянське законодавство у період Другої світової війни.
96. Надзвичайні органи радянської влади у часи радянсько-німецької війни.
97. Діяльність радянських правоохоронних органів у воєнних умовах.
98. Державно-правові ідеї у проектах діячів ОУН-УПА.
99. Еволюція українських державно-правових інститутів в еміграції.

100. Сталінізм в Україні повоєнного часу. Правові аспекти.
101. Хрущовська “відлига” та її наслідки для України у законодавстві.
102. Епоха застою в Україні та її вплив на розвиток держави і права.
103. Територіальні проблеми незалежної України: шляхи розв’язання.
104. Виборчий процес у незалежній Україні: сучасність та перспективи.
105. Законодавство сучасної України: характеристика тенденцій розвитку.
106. Правові проблеми міжнародного співробітництва України на сучасному етапі.
107. Багатопартійність в Україні.
108. Державна символіка України.
109. Правове оформлення діяльності судових та правоохоронних органів України.
110. Політичні партії та організації незалежної України.
111. Державні реформи князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, їх зміст та значення.
112. Данило Галицький – володар Галицько-Волинської держави.
113. Монголо-татарське іго: причини встановлення і особливості на землях Південно-Західної Русі.
114. Проблема етногенезу українців в історичній науці.
115. Норманська теорія та теорія пантюркізму походження державності у східних слов’ян.
116. Доктрина колективної влади Рюриковичів.
117. Адміністративно-силові засоби державного управління княжої Русі-України.
118. Церква в структурі Київської держави.
119. Система “колективного суверенітету” на Русі в XII – XIII ст..
120. Ідеї єдності Русі, оборони її від зовнішніх ворогів у Галицько-Волинському літописі.
121. Правове становище селян за Короткою та Просторовою Правдами (порівняльний аналіз).
122. Київська держава: імперія, федерація?
123. Історіографія русько-українського права княжої доби.
124. Запозичення із права інших народів у “Руській Правді”.
125. Значення “Руської Правди”.
126. Пам’ятки права Галицько-Волинської держави.
127. Кревська (1835) та Городельська (1413) унії та їх вплив на суспільний та державний розвиток України.
128. Державно-правове становище Галичини у складі Польського королівства (серед. XIV – серед. XVI ст.).
129. Політико-адміністративний устрій українських земель у складі Угорського королівства. Українські землі у складі Османської імперії та її васалів.
130. Доба “руського права” в Галичині.
131. Волоське право в Україні.
132. Магдебурзьке (німецьке) право в Україні (XIV – перша половина XVII ст.)
133. Джерела та основні риси права Речі Посполитої.
134. Збройні сили та військове мистецтво запорозьких козаків.
135. Роль українського козацтва у боротьбі проти агресії Кримського ханства та Туреччини у Східній та Центральній Європі.
136. Міжнародні зв’язки Запорозької Січі.
137. Селянсько-козацькі повстання кінця XVI – першої половини XVII ст. У контексті козацького державотворення.
138. Богдан Хмельницький як особистість, державний діяч і полководець.
139. Основні ознаки державності та їх втілення у суспільно-політичній структурі Запорозької Січі.

140. Українські літописи ХУІІ – ХУІІІ ст. як чинник державотворення.
141. Зруйнування Запорозької Січі та подальша доля запорозьких козаків.
142. Андрусівський договір, “Вічний мир” – зговір Польщі та Московщини про закріплення поділу України.
143. “Руїна” в Україні: громадянська війна чи зовнішня агресія?
144. Створення та діяльність Малоросійського приказу (1663-1722).
145. “Конституція ...” П.Орлика: основні ідеї та можливості реалізації як державного документа.
146. Гетьмани Іван Скоропадський та Павло Полуботок та їх спроби врятувати українську державність.
147. Діяльність Данила Апостола та Кирила Розумовського щодо збереження козацько-гетьманської державності України.
148. Право на західноукраїнських землях.
149. Судово-прокурорські органи на західноукраїнських землях часу австрійського панування.
150. Революція 1848 – 1849 рр. на західноукраїнських землях .
151. Державно-правові ідеї в Україні ХІХ ст.
152. Декабристський рух в Україні. Питання держави і права у програмних документах декабристів.
153. Поширення російського фабричного законодавства в Україні у другій половині ХІХ ст.
154. Судово-прокурорські органи на західноукраїнських землях часу австрійського панування.
155. Зміни в організації судоустрою під російської України на початку ХХ ст.
156. Структура, компетенція і діяльність Державної Думи.
157. Виборчі закони до Державної Думи Росії та австрійського парламенту та їх антинародний характер.
158. Адміністративне, кримінальне законодавство та судова політика в Росії на початку ХХ століття.
159. Право українських селян на землю за аграрними реформами 1848 і 1861 років.
160. Право українських селян на землю за аграрною реформою 1861 року.
161. Поліцейська та тюремна реформа другої половини ХІХ ст.: основні риси та особливості проведення в Україні.
162. Україна в стратегічних планах Німеччини та Австро-Угорщини під час Першої світової війни.
163. Національно-культурна політика Центральної Ради.
164. Дипломатія українських урядів 1917-1920 рр.
165. Соціальне законодавство ЗУНР.
166. Причини поразки української національної державності 1917-1920 рр.
167. Судово-прокурорські органи та система права в західних українських землях у період міжвоєнної окупації.
168. Встановлення і діяльність окупаційного режиму в Україні в роки Другої світової війни.
169. Українське питання напередодні Другої світової війни.
170. Створення, структура та роль репресивно-каральних органів у поширенні та зміцненні в Україні радянської державності.
171. Вищі органи державної влади і управління.
172. Місцеві органи влади і управління.
173. Судові установи. Репресивно-каральна система.
174. Судово-прокурорські органи в західних областях України у перший період радянизації.
175. Правове забезпечення політики українізації.

176. Особливості поширення системи радянського права на новоприєднані західні українські землі.
177. Перебудова держапарату СРСР-УРСР у період німецько-радянської війни.
178. Україна в системі міжнародних відносин. Становлення незалежної міжнародної політики.
179. Українська етнонаціональна політика на сучасному етапі.

Форма звітності: друкований реферат обсягом 10-15 сторінок.

Строки виконання: – до 1 грудня (денна форма навчання)

– до початку заліково-екзаменаційної сесії (заочна форма навчання)

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

На практичних заняттях здобувачі освіти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, робити доповнення до основної відповіді здобувача освіти-доповідача, готувати письмові відповіді на питання у формі рефератів, доповідей, виконувати творчі завдання. Здобувачі освіти, які не отримали оцінку під час усного опитування, за 10 хвилин до завершення практичного заняття мають змогу виконати контрольну роботу по темі, яка виносилась на обговорення.

Шкала оцінювання здобувачів освіти (очної форми навчання) на практичних заняттях:

Поточна оцінка знань здобувачів освіти під час практичних занять здійснюється за двобальною системою (від «0» до «3» балів):

3 бали – відмінно – питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки ;

2 бали – добре – питання висвітлене частково, відповідь охоплює основні аспекти, зроблені окремі висновки

1 бал – задовільно – питання висвітлено поверхнево, зроблені висновки, які потребують уточнення

0,5 бала – незадовільно – питання висвітлені недостатньо, висновки не зроблені.

Додатковий **1 бал** в кінці семестру надаються здобувачам освіти, які активно працювали на практичних заняттях.

Шкала оцінювання здобувачів освіти (заочної форми навчання) на практичних заняттях:

Поточна оцінка знань здобувачів освіти під час практичних занять здійснюється за чотирьохбальною системою (від «0» до «13» балів):

12-13 балів – відмінно – питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки ;

8-11 балів – добре – питання висвітлене частково, відповідь охоплює основні аспекти, зроблені окремі висновки

4-7 балів – задовільно – питання висвітлено поверхнево, зроблені висновки, які потребують уточнення

0-3 бала – незадовільно – питання висвітлені недостатньо, висновки не зроблені.

Контрольна робота 1 проводиться письмово за результатами вивчення тем 1-10 (в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Контрольна робота 2 проводиться письмово за результатами вивчення тем 11-20 (в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Шкала оцінювання контрольних робіт:

0-9 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

10-15 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

16-21 – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

22-25 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

10-11 балів – проблема висвітлена повністю, використана значна кількість наукової літератури, зроблені конкретні висновки;

6-9 балів - проблема висвітлена частково, використано дослідження різних науковців з даного питання, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

до 5 балів - проблема висвітлена недостатньо, не використано дослідження різних науковців з даного питання, зроблені висновки нечіткі і потребують уточнення, доопрацювання.

За домовленістю між здобувачем освіти і викладачем написання ІНДЗ може бути замінене на написання доповіді на конференцію чи наукової статті. Тема доповіді чи тема наукової статті погоджується викладачем. Підготовлена та обов'язково опублікована доповідь чи наукова стаття оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання ІНДЗ.

Підсумкова оцінка поточного контролю (денна форма навчання) виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття, контрольні роботи та ІНДЗ, а також балів за результати формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Підсумкова оцінка поточного контролю (заочна форма навчання) виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття, контрольні роботи, ІНДЗ, а також балів за результати формальної, неформальної чи інформальної освіти .

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи освітній компонент «Історія держави і права України» здобувач освіти зобов'язується дотримуватись етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Пропущені без поважних причин семінарські заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. Семінарське заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної

причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропущені з поважних причин семінарські заняття перескладаються шляхом підготовки конспекту по темі семінарського заняття з відповідями на всі питання семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку семінарських занять по наступному модулю або до початку заліково-екзаменаційної сесії, якщо модуль останній в семестрі.

ІНДЗ здаються відповідно до встановленої дати, після якої роботи не приймаються і не перевіряються.

Перездача заліку відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Бали зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види наукової та практичної активності здобувача освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні	до 20
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 10
Виступ із доповіддю на науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіумі тощо	до 10
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 20
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітницьких заходах	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання заліку за результатами поточного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 60 балів.

Залік проводиться усно шляхом опитування. Максимальний результат 100 балів:
90-100 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності;

75-89 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів.

60-74 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності;

30-59 балів передбачає неповні знання студента основної літератури; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна;

0-29 балів - студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в достатньому обсязі для подальшого навчання.

В разі дистанційного навчання **залік** може проводитись на базі платформи Moodle шляхом тестування.

Перелік питань на залік

1. Адміністративне право 20—30-х рр. XX ст.
2. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії (кінець XVIII — початок XX ст.).
3. Адміністративно-територіальний устрій та місцеве управління українських земель у складі Великого князівства Литовського.
4. Адміністративно-територіальний устрій УСРР у 1919—1937 рр.
5. Виникнення козацтва, його склад та правова диференціація.
6. Вищі органи влади та місцевого управління українських земель у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
7. Владні установи УНР у центрі та на місцях.
8. Встановлення радянської державно-правової системи в Україні (1917-1919 рр.).
9. Головні положення Кодексу законів про працю УРСР 1971 р.
10. Держава, право та суспільство скіфів.
11. Державний лад та адміністративний устрій на українських землях Австро-Угорщини.
12. Державний лад часів Директорії УНР.
13. Державний устрій Галицько-Волинської держави.
14. Державний устрій Західноукраїнської Народної Республіки.
15. Державний устрій Київської Русі.
16. Державний устрій Української Держави гетьмана П. Скоропадського.
17. Державний устрій українських земель у складі Російської імперії (кінець ХУІІІ-ХІХ ст.).
18. Державний, адміністративний та суспільний устрій Гетьманщини (ХVІІ-ХVІІІ ст.).
19. Державність і право на західноукраїнських землях у 1920-1939 рр.
20. Державно-правове значення злуки УНР та ЗУНР.
21. Державно-правовий та суспільний розвиток античних полісів Північного Причорномор'я.
22. Державно-правові аспекти Першого та Другого універсалів УЦР.
23. Державно-правові аспекти Третього та Четвертого універсалів УЦР.
24. Державно-правові підстави здобуття Україною незалежності у 1991 р.
25. Джерела права доби козацько-гетьманської України (ХVІІ-ХVІІІ ст.).
26. Джерела права на Україні ХV-ХVІ ст. у складі Литви та Польщі.
27. Джерела права на українських землях у складі Російської імперії ХІХ - на початку ХХ ст.
28. Загальна характеристика законодавства Центральної Ради.
29. Загальна характеристика основних галузей права УРСР кінця 1940-1950-х рр.
30. Земельне право УСРР 1920—1930-х рр.

31. Зміни у державному ладі українських земель у складі Російської імперії на початку ХХ ст.
32. Зміни у законодавстві УРСР у період перебудови (1986-1991 рр.).
33. Зміни у державному устрої УРСР з кінця 40-х - до початку 80-х рр. ХХ ст.
34. Класифікація злочинів та види покарань за "Руською правдою".
35. Класифікація злочинів та види покарань за Гетьманщини (XVII—XVIII ст.).
36. Конституція 1996 р. і державна символіка України.
37. Конституція П. Орлика як пам'ятка політико-правової думки.
38. Конституція УНР 1918 р.
39. Конституція УСРР 1919 р.
40. Конституція УСРР 1929 р.
41. Конституція УРСР 1937 р.
42. Конституція УРСР 1978 р.
43. Кримінальне право і процес у 1930-х рр.
44. Кримінальне право на українських землях у складі Російської імперії (XIX ст.).
45. Кримінальне право УСРР 1920-х рр.
46. Кримінальне та кримінально-процесуальне право УРСР 1960-1980-х рр.
47. Литовські статuti як пам'ятка і джерело права.
48. Магдебурзьке право і його особливості в Україні.
49. Наступ російського царизму на автономію України у XVIII ст.
50. Норми кримінального права в Україні литовсько-польської доби.
51. Норми цивільного права на українських землях в литовсько-польську добу.
52. Окупаційний режим в Україні у роки Другої світової війни.
53. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади і місцеве самоврядування незалежної України.
54. Основні засади Кодексу про адміністративні правопорушення 1984 р.
55. Особливості держави і права Боспорського царства.
56. Право власності та володіння у Київській Русі.
57. Право Галицько-Волинської держави.
58. Право УРСР у роки Другої світової війни.
59. Система права Західноукраїнської Народної Республіки.
60. Система права Київської Русі.
61. Система права на українських землях у складі Австро-Угорської монархії.
62. Юридичне оформлення входження західноукраїнських земель до складу УРСР (1939-1945 рр.).
63. Правові аспекти селянської реформи 1861 р.
64. Правоохоронна система УРСР з кінця 40-х - до початку 80-х рр. ХХ ст.
65. Предмет, принципи, методи та періодизація історії держави і права України.
66. Реорганізація державного механізму УРСР у роки радянсько-німецької війни.
67. Реформа поліції 1862 р. та її державно-правова сутність.
68. Реформи державного апарату та правоохоронної системи УРСР у період перебудови (1986-1991 рр.).
69. Родинно-шлюбне право УСРР 1920-1930-х рр.
70. Розвиток права та правоохоронної системи в умовах незалежної України.
71. «Руська правда» як пам'ятка і як джерело права.
72. Спроби відродити українську національну державу у роки Другої світової війни.
73. Спроби кодифікації українського права у XVIII - на початку XIX ст.
74. Створення в Україні у 60-70-х рр. XIX ст. органів міського та земського самоврядування.
75. Судова система Київської Русі.
76. Судова система в Україні у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

77. Судова система українських губерній Російської імперії до і після реформи 1864 р.
78. Судова система та правоохоронні органи на західноукраїнських землях в XIX — на початку XX ст.
79. Судова система та судовий процес Гетьманщини.
80. Судова та правоохоронна система Української Держави гетьмана П. Скоропадського.
81. Судова та правоохоронна система часів першої УНР.
82. Судовий процес на українських землях у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
83. Судові та правоохоронні органи УСРР (1920—1937 рр.).
84. Судочинство (процес) в Київській Русі.
85. Суспільний лад Галицько-Волинської держави.
86. Суспільний лад Київської Русі.
87. Суспільний лад українських земель у складі Російської імперії (XIX ст.).
88. Суспільний устрій на українських землях у складі імперії Габсбургів.
89. Суспільний устрій на українських землях у XV—XVI ст. у складі Литви та Польщі.
90. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої у кінці XVII—XVIII ст.
91. Суспільно-політичний устрій, право та судівництво Запорозької Січі.
92. Трудове право УСРР 1920—1930-х рр.
93. Утворення давньоруської держави Київська Русь.
94. Утворення, склад і організація роботи Центральної Ради.
95. Формування української державності у роки Національно-визвольної війни 1648-1657 рр. "Березневі статті".
96. Характеристика законодавства Директорії УНР.
97. Характеристика Кодексу законів про шлюб та сім'ю 1969 р.
98. Характеристика права гетьманату П. Скоропадського.
99. Характеристика розшуку часів Київської Русі.
100. Цивільне право і процес в УСРР 1930-х рр.
101. Цивільне право на українських землях у складі Російської імперії (XIX ст.).
102. Цивільне право УСРР 1920-х рр.
103. Цивільне та цивільно-процесуальне законодавство УРСР 1960-1980-х рр.
104. Цивільно-правові норми доби Гетьманщини (XVII-XVIII ст.).
105. Юридичне оформлення входження України до складу СРСР.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти за формою контролю залік

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, однак не завжди може правильно та аргументовано здати відповідь на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Навчальна та наукова література

Основна

1. Історія держави та права України (схеми та таблиці): навчальний посібник / О. В. Шкуратенко, Д. І. Курас та ін. Київ. «Видавництво Людмила». 2020. 170 с.
2. Історія держави і права України : навчально-методичний посібник / А. Є. Шевченко, С. В. Кудін. Вінниця. ТОВ «Твори». 2020. 688 с.
3. Історія держави і права України: навч.-метод. реком. до вивчення дисципліни (для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», за спец. 081 «Право» ф-ту цивільної та господарської юстиції / Н. В. Єфремова, І. В. Корнієнко, О. В. Горяга. Одеса. Фенікс. 2023. 98 с.
4. Історія правоохоронних органів України: підручник / С. В. Банах, А. В. Грубінко, В. В. Савенко, В. З. Ухач. Тернопіль. ЗУНУ. 2021. 232 с.
5. Історія судових і правоохоронних органів України: курс лекцій / за ред. В. М. Щербатюка, Д. І. Кураса. Київ: Видавництво «Фенікс». 2022. 280 с.

Додаткова

1. Glamazda P.V. Development of the jury in the territory of Ukraine as a part of the Russian Empire. Історико-правовий часопис: науковий журнал / упоряд. О. Крикунов. Луцьк. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2018. № 1 (11). С. 30–34.
2. Glamazda P.V. Historikal and Legal Features of Implementation and Functioning of Magdeburg Law in Lutsk. Історико-правовий часопис: науковий журнал / упоряд. О. Крикунов. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. №1(15). С. 19–22.
3. Гламазда П.В. Правове регулювання кримінальних правовідносин у Великому князівстві Литовському у достатутний період на прикладі Волинських земель. Історико-правовий часопис: науковий журнал / упоряд. О. В. Крикунов. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2019. С. 24–29.
4. Гламазда П. В., Легкий А.В. Організаційно-правові засади діяльності інституту суду присяжних в часи гетьманату Павла Скоропадського. Актуальні питання реформування правової системи України : зб. матеріалів XV Міжнар. наук.-практ. конф., Луцьк, 1-2 червня 2018 р. уклад. Л.Д.Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. С. 5–7.
5. Гламазда П.В. Правове регулювання кримінальних правовідносин у Великому князівстві Литовському у до статутний період на прикладі Волинських земель. *Історико-правовий часопис*. 2019. № 1 (13). С. 24–28.
6. Гламазда П. В. Особливості становлення та розвитку прокуратури в системі органів юстиції на українських землях у складі Російської імперії (XVIII – поч. XX). Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XVII Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 29 травня 2020 р.). уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2020.

7. Іванов, В. М. Історія держави і права України: навч. пос. К. : Атіка, 2007. 728 с.
8. Історія держави і права України: практикум / А. С. Шевченко, Л. І. Суюсанов, Г. В. Мухіна, С. В. Кудін, Н. П. Свиридчук ; за ред. А. С. Шевченка. Донецьк : ПП ВД «Кальміус», 2012. 248 с.
9. Хрестоматія з історії держави і права України [Текст] : у 2 т. : навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / за ред. В. Д. Гончаренка. К. : Ін Юре, 2000. Т. 1. 472 с.
10. Хрестоматія з історії держави і права України [Текст] : у 2 т. : навч. посіб. для студ. юрид. вищ. закл. освіти / за ред. В. Д. Гончаренка. К. : Ін Юре, 2000. Т. 2. 472 с.
11. Терлюк, І. Я. Історія держави і права України [Текст] : навч. посіб. / І. Я. Терлюк. К. : Атіка, 2011. 944 с.
12. Полонська-Василенко Н. Історія України : у 2 т. URL: <http://www.infoukes.com/ukremb/history/POLONSKA/zmist.htm>.
13. Conceptual principles of law in the context of the development of the theory of the state and law. Valentyn Visyn, Alla Zemko, Petro Hlamazda, Iuliia Pundor, Yuliia Kamardina, Viktoriia Fridmanska. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH - 11/02/XX. (VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XX.). CESKOSLOVENSKE ARMADY 300, 500 03, HRADEC KRALOVE. THE CZECH REPUBLIC. 2021. С. 25-30. (Web of Science)

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського